

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060303

DOM
2015-04-16
Stockholm

Mål nr
P 7439-14

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2014-07-07 i mål nr P 1601-14, se bilaga A

KLAGANDE

1. A

2. B

3. C

Ombud för 1-3: L

MOTPART

Mullsjö kommun
Box 800
565 18 Mullsjö

Ombud: N och M

SAKEN

Ändring av detaljplan för Y m.fl. (Västangårdsområdet) i Mullsjö kommun

Dok.Id 1193269

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom upphäver Mark- och miljööverdomstolen Byggnadsnämndens i Mullsjö kommun beslut den 18 december 2013, § 106, att anta förslag till ändring av detaljplan för Y m.fl. (Västangårdsområdet) i Mullsjö kommun.

BAKGRUND

Byggnadsnämnden i Mullsjö kommun (nämnden) beslutade den 24 april 2013 respektive 6 september 2013, på ansökan av det kommunala bolaget Mullsjö Bostäder AB (bolaget), att bevilja bygglov avseende nybyggnad av flerbostadshus på fastigheten Y. Länsstyrelsen upphävde efter överklagande nämndens beslut och visade ärendena åter till nämnden för fortsatt handläggning. Skälen för beslutet var bl.a. att byggloven stred mot detaljplanen vad gällde tillåten takvinkel och högsta tillåtna byggnadsarea.

Nämnden beslutade därefter, den 18 december 2013, att anta förslag till ändring av detaljplan för Y m.fl (Västangårdsområdet). Syftet med ändringen i planen är bl.a. att förtydliga byggrätten för tillkommande flerbostadshus. I förslaget till planändringen anges högsta tillåtna byggnadsarea till 40 % av fastighetens area och bestämmelsen som reglerar tillåten takvinkel tas bort.

X deltog som nämndens ordförande i beslutet om att anta förslaget till ändringar av detaljplanen. Han var även under samma tidsperiod styrelsesuppleant i bolaget. Kommunen äger mer än hälften av aktierna i bolaget. X har i det tidigare bygglovsärendet, i egenskap av nämndens ordförande, undertecknat ett yttrande från bolaget till länsstyrelsen angående tolkning av detaljplanebestämmelserna.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

A, B och C (klagandena) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva nämndens beslut att anta detaljplan för Y m.fl. (Västangårdsområdet) i Mullsjö kommun.

Mullsjö kommun (kommunen) har bestritt ändring.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Klagandena har till stöd för sin talan anfört bl.a. att X var jävig vid nämndens handläggning av detaljplanen eftersom han var styrelsesuppleant i bolaget.

Kommunen har anfört i huvudsak följande. Den ursprungliga detaljplanen för området antogs den 29 januari 2013 av kommunfullmäktige och vann laga kraft den 28 februari 2013. Skälet till nu aktuell ändring är att det i den ursprungliga detaljplanen fanns vissa felskrivningar och otydligheter rörande byggrätt. Det fanns också ett behov av att korrigera en bestämmelse om takvinkel. Nämnden beslutade därför den 16 oktober 2013 att genom enkelt planförfarande genomföra föreslagna ändringar i detaljplanen och planen antogs av nämnden den 18 december 2013. Att X både är suppleant i styrelsen för bolaget och ordförande i nämnden innebär inte att han var jävig att anta detaljplanen. X har ingen firmateckningsrätt och är inte ställföreträdare för bolaget.

Det är korrekt att X tillsammans med bolagets VD, Z, undertecknat ett yttrande till länsstyrelsen i det tidigare bygglovsärendet. I yttrandet, som är daterat den 21 september 2013, uttrycks en uppfattning om hur oklarheterna i den ursprungliga detaljplanen bör tolkas. X har undertecknat yttrandet å nämndens vägnar och inte för bolaget. Omständigheten att X i egenskap av ordförande i nämnden uttryckt en uppfattning om hur oklarheterna i den ursprungliga detaljplanen bör tolkas är inte heller sådan att han ska anses vara jävig vid antagandet av ändringarna av detaljplanen. Kommunen ansluter sig till underinstansernas bedömning.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Frågan i målet är om X uppdrag som styrelsesuppleant i bolaget och hans åtgärd att i det tidigare bygglovsärendet underteckna ett yttrande från bolaget till länsstyrelsen angående tolkningen av detaljplanebestämmelserna utgör sådana

omständigheter som gjort honom jävig vid nämndens handläggning av förslaget om ändring av detaljplanen.

Rättslig reglering

En förtroendevald eller en anställd hos kommunen är jävig om det, utöver vissa särskilt angivna situationer, i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet till hans eller hennes opartiskhet i ärendet (6 kap. 25 § 5 kommunallagen (1991:900), KL). Enligt 6 kap. 26 § KL ska från jäv bortses när frågan om opartiskhet uppenbarligen saknar betydelse.

Av 6 kap. 27 § första stycket KL framgår att om ett ärende hos en nämnd berör ett aktiebolag där kommunen äger mer än hälften av aktierna ska jäv enligt 6 kap. 25 § 2 eller 5 inte anses föreligga enbart på den grunden att den som handlägger ärendet är ställföreträdare för bolaget eller på något annat sätt är knuten dit. Detta gäller dock inte när en nämnd handlägger ärenden som avser myndighetsutövning mot enskilda.

En förtroendevald eller en anställd som är jävig i ett ärende hos en nämnd får inte delta eller närvara vid handläggningen av ärendet (6 kap. 24 § första stycket KL).

Mark- och miljööverdomstolens bedömning

Det kan inledningsvis konstateras att när en nämnd handlägger ärenden angående detaljplaner innebär det att den beslutar om rättigheter och skyldigheter för enskilda på ett sådant sätt att det är fråga om myndighetsutövning mot enskilda. Undantagsregeln i 6 kap. 27 § KL första stycket första meningen är därför inte tillämplig.

Syftet med nämndens ändring av detaljplanens bestämmelser är att förtydliga byggrätten för de flerbostadshus som bolaget tidigare ansökt om bygglov för. Bolaget har således ett betydande intresse i saken. X är styrelsesuppleant i bolaget och redan av den anledningen finns skäl att ifrågasätta hans möjlighet att på ett opartiskt sätt sköta handläggningen av nämndens ärende om detaljplaneändring. Därutöver har X, genom att i bygglovsärendet underteckna ett yttrande från bolaget angående tolkningen av detaljplanebestämmelserna, gett uttryck för en uppfattning i de frågor som han sedan kom att besluta om i detaljplaneärendet.

Sammantaget är omständigheterna sådana att de är ägnade att rubba förtroendet till hans opartiskhet i ärendet. X har därför varit jävig vid handläggningen av detaljplanen. Det är inte uppenbart att frågan om opartiskhet har saknat betydelse, varför det inte går att bortse från att X varit jävig vid handläggningen av ärendet.

Genom att X har deltagit vid nämndens handläggning av ärendet har beslutet om antagande av ändringen i detaljplanen inte tillkommit i laga ordning och ska därför upphävas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättspresidenten Fredrik Wersäll, tekniska rådet Cecilia Undén samt hovrättsråden Gösta Ihrfelt, referent, och Malin Wik.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Hanna Hallonsten.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2014-07-07
meddelad i
Växjö

Mål nr P 1601-14

KLAGANDE

1. A

2. B

3. C

Ombud för 1-3: L

MOTPART

Mullsjö kommun
Box 800
565 18 Mullsjö

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Jönköpings län beslut den 12 mars 2014 i ärende nr 403-309-2014,
se bilaga 1

SAKEN

Ändring av detaljplan för Y m fl, Mullsjö kommun

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen avslår yrkandet om syn.
 2. Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.
-

Dok.Id 294865

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: mmd.vaxjo@dom.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-16:30 -

BAKGRUND

Byggnadsnämnden i Mullsjö kommun antog den 18 december 2013 en ny detaljplan för fastigheterna Y m.fl. Beslutet överklagades till Länsstyrelsen i Jönköpings län som i beslut den 12 mars 2014 avslog överklagandet. A, B och C har nu överklagat Länsstyrelsens beslut.

YRKANDEN M.M.

A, B och C har, som det får förstås, yrkat att såväl Länsstyrelsens som Byggnadsnämndens beslut ska upphävas. Därutöver har de hemställt att domstolen företar syn på platsen.

De har fört sin talan i mark- och miljödomstolen huvudsakligen i överensstämmelse med vad de anfört i Länsstyrelsen. Därtill har de påtalat att uppförda byggnader utan bygglov upptar 46 procent av ytan samt att byggnaderna till stor del uppförts på punktprickad mark. Dessa omständigheter kan var för sig inte bedömas som enkla avvikelser. Hanteringen av såväl byggloven som ändringen av detaljplanen har inte skötts professionellt och lagenligt.

Anledningen till att de klagande har begärt syn är att visa hur genomförd byggnation avviker från lagakraftvunnen detaljplan och att avvikelserna mot densamma inte kan bedömas vara mindre avvikelser.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har i detta mål endast att pröva om den ändrade detaljplanen tillkommit i laga ordning. Vad som tidigare förevarit vad avser beviljande av bygglov och hur faktisk byggnation utförts kan inte bedömas inom ramen för den prövning mark- och miljödomstolen nu gör, utan får bli föremål för byggnadsnämndens tillsynsfunktion. Med hänsyn till detta bedömer domstolen att en syn på platsen inte behövs och hemställan härom ska således avslås.

Vad gäller själva beslutet om detaljplanens antagande delar mark- och miljödomstolen Länsstyrelsens bedömning. Vad de klagande nu anfört ändrar inte domstolens ställningstagande. Överklagandet ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 28 juli 2014. Prövningstillstånd krävs.

Anders Enroth

Lars Fransson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Anders Enroth, ordförande, och tekniska rådet Lars Fransson.